

Etický kodex pro akademické pedagogické a vědecké pracovníky Akademie výtvarných umění v Praze

Preambule

Znění Etického kodexu AVU bylo vypracováno v souladu se Vzorovým Etickým kodexem pro akademické pracovníky vysokých škol schváleném na 5. zasedání sněmu Rady vysokých škol dne 17. května 2007. Kodex shrnuje základní etické požadavky na konání a činnost akademických pedagogických a vědeckých pracovníků AVU v oblasti pedagogické, tvůrčí a umělecké a interpersonální. Ačkoliv nemá charakter právního ani vnitřního předpisu, je morálně zavazujícím prohlášením, schváleným Akademickým senátem AVU a projednaným Uměleckou radou.

Část I.

Obecné zásady

1. Akademický pedagogický a vědecký pracovník zachovává ve své práci vysoký standard lidských mravních principů a etických zásad, plně respektuje zásady Evropské charty pro výzkumné pracovníky (2005/251/ES - Úřední věstník EU ze dne 22. 3. 2005) a tohoto kodexu.
2. Totéž vyžaduje od svých spolupracovníků a studentů, aktivně v tomto směru působí zejména na studenty, je jim v tom vždy příkladem.
3. Neobhazuje a nekryje neetické chování a jednání, a to ani tehdy, bylo-li by takové chování nebo jednání zdůvodňováno účelovou prospěšností, poslušností či loajalitou.
4. Považuje pedagogickou, vědeckou, uměleckou a obecně tvůrčí práci za integrální příspěvek k rozvoji lidského poznání, kultury, inovací a k obecnému užitku, podporuje její pluralitní charakter a hájí ji proti nespravedlivému zpochybňování nebo zneužívání, pečlivě dodržuje a šíří zásady spolehlivé a důvěryhodné vědecké, umělecké a další tvůrčí práce na veřejnosti, v okruhu svých spolupracovníků a zejména mezi studenty.
5. Trvale rozvíjí své schopnosti, rozšiřuje a prohlubuje si znalosti a dovednosti v oblasti svého profesního zaměření i obecné pedagogické práce.
6. Zachovává si kritičnost vůči výsledkům své práce, získaným poznatkům a závěrům, objektivně, kriticky, ale kolegiálně přistupuje k výsledkům svých spolupracovníků a studentů, je přístupný diskusím a argumentům.
7. Obhazuje svobodu myšlení, bádání, vyjadřování, výměnu názorů a informací. Ve své vědecké či jiné tvůrčí práci a v pedagogické činnosti nezastává ideologické přístupy.

8. Odmítá vše, co může urážet lidskou důstojnost nebo ohrožovat řádný chod a rozvoj lidské společnosti. Je si vědom nepřijatelnosti překračování hranic profesionálního vztahu mezi vyučujícími a studenty, zejména pokud se jedná o sexuální obtěžování nebo jiné nepříjemné či hrubé chování.

9. Ve své pedagogické, výzkumné, vědecké a další organizační práci odmítá a předem eliminuje jakoukoliv možnost vědomého střetu zájmů.

10. Efektivně a hospodárně využívá finančních prostředků a jemu svěřených zdrojů.

Část II.

Zásady v pedagogické práci

1. Pedagogický pracovník jedná se studenty vždy na základě objektivního, korektního, náročného, ale citlivého hodnocení jejich schopností, znalostí, píle a ostatních osobnostních charakteristik, při klasifikaci studijních výsledků si počíná nestranně a objektivně, ve vztahu ke studentům vždy uplatňuje kolegiální způsob jednání.

2. Komunikuje se studenty otevřeným a korektním způsobem, neuchyluje se k jejich podceňování, ponižování a jakémukoliv znevažování.

3. Chová se ke studentům vždy spravedlivě, nevyžaduje od nich činnosti, které patří k jeho vlastním povinnostem, nepřivlastňuje si nijak jejich práci a jimi dosažené výsledky.

4. Nedopustí, aby jeho hodnocení výsledků studentské práce bylo ovlivněno sympatiemi/antipatiemi nebo jakýmkoliv osobním zájmem.

5. Předává studentům ochotně své znalosti, dovednosti a zkušenosti.

6. Snaží se pedagogicky působit nejen kvalitní výukou a výcvikem, ale za každých okolností i osobním příkladem.

7. Plně a iniciativně se věnuje kolektivní a individuální výuce a výchově studentů, napomáhá rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení, všestranně podporuje jejich kvalifikační růst a profesní rozvoj, tvůrčí a publikační aktivity, pomáhá jim navazovat vnější kontakty včetně kontaktů mezinárodních.

8. Vyvozuje přiměřené důsledky z případných selhání, neetického chování nebo jednání studentů.

9. Přispívá k zajištění rovných příležitostí pro smyslově, pohybově a mentálně postižené osoby respektováním jejich specifických komunikačních nároků.

10. Nezneužívá svého postavení k osobnímu prospěchu nebo k prospěchu třetích osob ani k jakémukoliv typu diskriminace a exkluze. Staví se kriticky k projevům zneužívání postavení ve svém okolí.

Část III.

Zásady pro vědeckou, uměleckou a další tvůrčí práci

1. Vědecký pracovník zaměřuje svůj výzkum, popř. své umělecké nebo ostatní tvůrčí aktivity na rozšiřování hranic lidského poznání, rozvoj uměleckých a kulturních hodnot, vzdělanosti, technických inovací atd.
2. Vždy dbá na to, aby těmito aktivitami neohrožoval spolupracovníky, společnost, životní prostředí či materiální, kulturní a etické hodnoty.
3. Uvědomuje si svou odpovědnost za spolehlivost, přesnost a průkaznost svého bádání při respektování používaných metod.
4. Při zveřejňování svých poznatků a výsledků dbá na jejich úplnost, ověřitelnost a průkaznou interpretaci.
5. Po zveřejnění svých výsledků uchovává primární data a dokumentaci po dobu obvyklou v příslušném oboru, pokud tomu nebrání jiné legitimní závazky nebo předpisy.
6. Dbá na účelné a efektivní využívání prostředků poskytnutých mu na výzkum, uměleckou nebo jinou tvůrčí činnost.
7. Neduplikuje výzkum uskutečněný jinde, pokud to není potřebné k ověření, doplnění nebo porovnání výsledků.
8. Předává své výsledky – pokud nepodléhají legitimnímu utajení – vědecké, odborné nebo umělecké veřejnosti. Se získanými poznatky uvážlivě seznamuje širokou veřejnost.
9. Jako autor nebo spoluautor výsledků se prezentuje pouze tehdy, jestliže jich sám dosáhl nebo k nim přispěl významným tvůrčím způsobem; důsledně se vystříhá jakékoliv formy plagiátu.
10. V prezentacích výsledků objektivně uznává přínos svých kolegů a předchůdců, při citování vždy vhodnou formou uvádí zřetelný a přesný odkaz na příslušný zdroj.
11. Cituje podstatné práce, i pokud nejsou v souladu s jeho výsledky a názory.
12. Nefragmentuje své výsledky, tj. nedělí je zbytečně do více prezentací za účelem zvyšování jejich počtu.
13. Objeví-li ve svých prezentacích omyl, podnikne všechny potřebné a možné kroky k jeho nápravě; nesnaží se ho tajit nebo maskovat.
14. Provádí jemu zadanou posuzovatelskou, recenzní nebo jinou hodnotitelskou činnost osobně, nezávisle, pečlivě a dle pravidel zadavatele.
15. Chrání duševní vlastnictví autorů posuzovaných rukopisů, návrhů projektů a zpráv, uměleckých děl apod., nepoužívá údaje obsažené v hodnocených podkladech k jinému účelu než k vypracování příslušného posudku a neposkytne je třetí osobě.

16. Neprodluhuje záměrně dobu hodnocení za účelem dosažení vlastních výhod či výhod pro třetí osobu.

17. Odmítne vypracovat vědecké, odborné nebo umělecké stanovisko, jestliže by závěry mohly být ovlivněny jeho osobním zájmem, nebo na tuto skutečnost jasně upozorní; vystříhá se jakýchkoliv vědomých střetů zájmů.

18. Expertní stanoviska zpracovává zodpovědně a vždy jen z tematické oblasti svého oboru a nepodléhá přitom vnějším tlakům.

19. Jako člen výběrových komisí respektuje zásady „Kodexu chování pro přijímání výzkumných pracovníků“ (2005/251/ES – Úřední věstník EU ze dne 22. 3. 2005.)

Část IV.

Etická komise AVU

1. K posouzení případů porušení obecných morálních principů nebo pravidel tohoto kodexu, které se vymykají rámci organizační struktury AVU nebo které nebyly na její úrovni vyřešeny, je ustavena Etická komise AVU. Etickou komisí AVU po projednání v AS AVU jmenuje rektor. Rektor dále jmenuje předsedu komise. Členy komise nesmějí být členové vedení AVU. Etická komise je stálým poradním orgánem rektora.

2. Jednání etické komise se řídí jejím jednacím řádem, který na návrh předsedy komise schvaluje rektor.

3. Etická komise konstatuje, a to ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy jí byl případ předložen, zda došlo k porušení obecně uznávaných morálních zásad, resp. pravidel tohoto kodexu. Ve zvláště komplikovaných případech může rektor na žádost předsedy komise lhůtu prodloužit. V takovém případě stanoví rektor definitivní termín.

4. K projednávání konkrétního případu může Etická komise ustavit další členy ad hoc, a to podle povahy posuzovaného případu a možností oborových specifik.

Část V.

Závěrečná ustanovení

1. Porušení zásad tohoto Etického kodexu představuje chování, které je v rozporu s morálními a společenskými principy, jejichž dodržování je pro řádný výkon profese akademického a odborného pracovníka AVU nezbytné.

2. Toto znění Etického kodexu AVU bylo projednáno UR AVU a schváleno AS AVU dne 1. dubna 2015 a tímto dnem nabývá účinnosti.